

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАПТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGregor Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

МК XIII.

Ч. 120 (1638).

ВІТРОК, 6 ЖОВТНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, OCTOBER 6, 1931.

No. 120 (1638).

VOL. XIII.

В шпиталі у Вейборн помер третій майнер з Естеван

П. МАРГУМІ ПОМЕР В ШПИТАЛІ ВІД ПРОСТРІЛЕННЯ В ЖИВІТ

РІДЖАЙНА, Саск., 2 жовтня. (К.П.) — Число вбитих майнерів під час бійки поліції з демонстрантами в Естевані дійшло сьогодні до трох, коли в шпиталі у Вейборн після трох днів боротьби за життя, помер ранений майнер Петро Маргумі. Він був пострілений в живіт.

Д-р Дж. Е. МекГилларей зшив помершому 12 дів, які йому зробила куля з кріса в своїй дорозі по тілі. Один майнер в шпиталі у Вейборн і два майнери в шпиталі у Естеван борються зі смертю.

В четвер вечером прибув до Естевану Солмон Грінберг, адвокат з Вінніпегу, щоб заступати Майн Воркерс Юніон оф Канада. Адвокат Грінберг конферував минулого вечера з Г. Е. Семпсоном, прокуратором з Ріджайни, як також з В. Дж. Перкінсом, адвокатом

комишнера Вилого, який має перевести слідство в справі естеванського страйку.

Озброєна поліція стереже як ніч, так день склад оружжя в Естевані.

Грінберг робить старання вибрати на поруки арештованих майнерів. Вісьмох з них можна вибрати на поруки без великих труднощів, але п'ятеро арештованих майнерів прокуратор відмовляється випустити і адвокатів Грінбергові прийдеться піти з цією справою перед суддю королівської лави в Ріджайні.

Вміжчасі робляться приготування до похорону трох майнерів. Тіло майнера, що помер в шпиталі у Вейборн, буде спроваджене до Естевану.

Всі майни, окрім одної, стоять тихо саме тоді, коли кожного року в цій порі є великі замовлення на вугілля.

ЕСТЕВАНСЬКІ СТРАЙКЕРІ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ ПЕРЕД ПОХОРОНОМ

ЕСТЕВАН, Саск., 3 жовтня. (К.П.) — Всякі надії на закінчення страйку в понеділок розвіялися, коли майнери відмовилися переговорювати з майновласниками перед похороном своїх вбитих товаришів.

Провідні страйкери обговорювали на своїм засіданні минулої ночі своє положення і після нього повідомили В. Дж. Перкінса, адвоката королівської комісії, що вони не будуть переговорювати з майновласниками скорше, як у вівторок або і пізніше.

АДВОКАТ КРОЛ БУДЕ ДОМАГАТИСЯ ПОВНОГО СЛІДСТВА НАД ВБИВСТВОМ СТРАЙКЕРІВ

ЕСТЕВАН, Саск., 2 жовтня. — Адвокат С. Грінберг, який приїхав на 1 жовтня з Вінніпегу до Естевану, щоб боронити арештованих майнерів, збирає зараз потрібні інформації в справі розривів минулого четверга, жертвою яких впади три майнери, а багато були ранені. Він думає потягнути до відповідальності перед судом деяких полісменів, що вживали револьверів в бійці з майнерами.

ПРЕЛІМІНАРНЕ ПЕРЕСЛУХАННЯ СТРАЙКЕРІВ НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ В ЕСТЕВАНІ

РІДЖАЙНА, Саск., 2 жовтня. (К.П.) — Спроби С. Грінберга, оборона арештованих страйкерів з Естевану, відбули преліминарне переслухання арештованих в Естевані, не принесли бажаних наслідків.

М. А. МекФерсон, атторні-дженерал провінції Саскечеван сказав, що арештовані майнери дістануть таке саме трактування у в'язниці в Ріджайні, яке мають всі інші в'язні. Вони мусять насамперед піти перед суддю дистриктового суду в Ріджайні і там сказати, якого суду собі бажають. Описля відбудеться преліминарне переслухання, тільки не в Естевані, а в якійсь іншій місцевості.

Коли МекФерсон запитано, як ставиться його департамент щодо бейлу, то він відповів, що всякий "уміркований бейл" буде прийнятний. Яка буде сума цього "уміркованого" бейлу покищо не знає. Це буде залежати від прокуратора Г. Е. Семпсона, який разом з оборонцем арештованих майнерів буде аргументувати цю справу перед суддею Дж. В. Генонем в Ріджайні.

МекФерсон не мав нічого до говорення в справі поголоски з Естевану, що адвокат Грінберг серйозно застановляється потягнути до судової відповідальності членів мавнетд поліс, які стріляли до страйкуючих майнерів.

Страйкері в Естевані будуть продовжати боротьбу до повної перемоги над майновласниками

(Спеціальна кореспонденція до "Українських Робітничих Вістей".)

ЕСТЕВАН, Саск. — Вбивство трох майнерів під час демонстрації у вівторок, послужило до піднесення бойового духа майнерів і вони постановили боротися до кінця.

На 2 жовтня відбувся в Бінфет масовий мітинг фермерів і податковців муніципалу Коляфід, на якому було присутніх понад 400 фермерів. На цій мітингу прийнято одностайно резолюцію протесту проти брутального і неоправданого нападу і вбивства неозброєних страйкерів в Естевані на 29 вересня, якого допустилися мавнетд і міська поліція.

Головою мітингу був фермер Моїно, який покликав до слова страйкерів, що були наочни-

ми свідками поліційного нападу. Говорило кількох страйкерів, як також організатор Майн Воркерс Юніон оф Канада, Брайсон, який щойно приїхав з Летбридж. Промовляв також Ден Моар, президент місцевого відділу МВЮК і О. Вейд. Фермери прирекли дати страйкерам моральну і матеріальну піддержку.

Страйкері постановили продовжати боротьбу до повної перемоги.

Прийняті резолюції вислали до премера Саскечевану Ендерсона, до атторні-дженерала провінції Саскечеван і до буржуазної газети "Ріджайна Лідер".

Поліція далі тероризує цей

СУД НАД АРЕШТОВАНИМИ СТРАЙКЕРАМИ ВІДБУДЕТЬСЯ В БЕРЕЗНІ 1932 Р.

РІДЖАЙНА, Саск., 4 жовтня. (К.П.) — 13 арештованих естеванських страйкерів ставали тут сьогодні перед дистрикто-вим суддею Дж. В. Генонем і через свого адвоката С. Грінберга з Вінніпегу, вивчили ба-жання, щоб їх справу розглядав суд присяжних, який збереться в Естевані спочатком місяця березня 1932 р.

Прокуратор Г. Е. Семпсон згодився випустити на поруки 8 арештованих страйкерів, а

п'ятьом відмовив бейлу. До бейлу в сумі \$4,000 за кожного, допущено слідуючих страйкерів: Джона Калемкаса, А. Петрика, Дж. Грицюка і В. Р. Диксона. Митро Угріні, Джов Ліптак, Енді Ліві і Митро Полко-жоні були винуваті на волю за злочинством свого власного бейлу в сумі \$1,000 за кожного.

Відмовлено бейлу слідуючим страйкерам: Мартиніві Девію, П. Смарцові, Ізидорові Містерові і Д. Ровсенові.

СОЦІАЛ-ФАШИСТ ТОМ МУР ПРО КРОВАВІ ПОДІЇ В ЕСТЕВАНІ

ЕДМОНТОН, Алта., 2 жовтня. (К.П.) — Соціал-фашист Том Мур, президент Канадського Трейд енд Лейбор Конгресу сказав таке минулої п'ятниці в своїм інтерв'ю:

"Розрухи в Естевані сталися правдоподібно тому, що майнери впади жертвою невідомої форми юніонної організації і комуністів, які викликають клопіт".

"Помилково є думати, що майнери, замішані в естеванських розривах, були комуністи. Але комуністи є завжди при роботі, коли положення стає неспокійне. Щоби такі клопіти спинити, працевластці повинні захохувати своїх робітників, щоби вони вступали

до "законних" юній цієї країни".

"("Законними" юніями цієї країни соціал-фашист вважає Американську Федерацію Праці та інші реформістські трейд-юнії, провідники яких, такі самі як Мур, навіть пальцем не кинуть за працевластців, коли вони знижують заробітну плату своїм робітникам, викликають з праці тих, що мають відвагу протестувати проти неможливих умов праці і т. ін. Ці Мури проповідують співпрацю між визисканими робітниками і працевластцями, вони не тільки викликають страйків, але стараються розбивати їх на кожнім кроці. Це є однією робота провідників "законних" трейд-юній в Канаді.)

ВЛАСНИКИ ВОЄННИХ БОНДІВ НЕ ХОЧУТЬ ПРИНИМАТИ ПАПЕРОВИХ ГРОШЕЙ

ОТТАВА, Онт., 2 жовтня. — Домініяльний уряд має на днях викупити воєнні бонди з 1916 року в сумі \$16,000,000. В зв'язку з викупом цих бондів уряд стрінувся з великими клопотами, які зарожують "чести" домініяльного уряду.

Ці бонди уряд обов'язався виплатити золотом і бондголдери, що живуть в різних місцевостях Канади, не хочуть приймати паперових грошей, але домагаються від уряду золота. Тимчасом уряд хоче ви-

платити їм домініяльними нотами, або чеками, які можна буде виміняти в банках на домініяльні ноти або на банкноти.

Деякі бондголдери мешкають в Сполучених Державах і їм уряд заплатити за бонди американськими доларами або золотом. Деякі бондголдери відмовляються від паперових грошей, тому існує переконання, що коли вони натиснуть добре на Бенета, то він буде примушений виплатити їм золотом. Хто з канадських бонд-

дистрикт. Вона нападає на помешкання страйкерів і розкидає в них все в пошукуванні за провідниками страйку. Ранених страйкерів арештує так скоро, як їх випускають із шпиталю.

Масовий похорон вбитих майнерів відбудеться в неділю. Всі робітники мусять зібрати свої сили і помогти майнерам виграти страйк. Майнери потребують негайної допомоги, головню поживи і одягу. Коли канадське робітництво дасть їм цю допомогу, то ніяка сила босів, ані їх поліція не спинить страйкерів від продовження своєї боротьби аж до повної перемоги.

Естеванський майнер.

ГОСТРІ ПРИСУДИ НА КОМУНІСТІВ.

ВІНДСКОР, Онт., 2 жовтня. — На сесії найвищого суду провінції Онтаріо, суддя Джефрей засудив сьогодні молодих комуністів, імено: Г. Байндера, Джорджа Ендру, Алберта Гардмана і Д. Норриса на ув'язнення від 6 місяців до одного року. Їх засуджено за те, що вони ставили опір поліції. Своєю кару будуть вони відсиджувати в Гелф, Онт.

СТРАЙКЕРІ НЕ ДОПУСТИЛИ КОРАБЛІВ ДО ВІДПЛИВУ.

СТЕТИН, Німеччина, 2 жовтня. — Докові робітники, які сьогодні вийшли тут на страйк, погасили вогонь на двох тижарових кораблях і таким способом не дали їм відплисти на час.

КАТАСТРОФА НА ЗАЛІЗНИЧІМ ТОРІ.

САСКАТУН, Саск., 2 жовтня. (К.П.) — Наслідком викоління тижарового потягу одна милья на захід від містечка Еквіст, Луїс Балог, безробітний з Саскатуну, який їхав в однім з вагонів, дізнав серйозного ушкодження і лежить в шпиталі. Сімнадцять тижарових вагонів, що зійшли з рейків, цілковито знищили пів милі залізничної дороги.

Балог був так тяжко ушкоджений, що не міг говорити. Він тільки сказав, що походить з Саскатуну, але коли його запитано, чи їхало разом з ним більше робітників, він не міг вже відповісти.

ДВА МАЙНЕРИ ВПАЛИ ЖЕРТВОЮ КАТАСТРОФИ.

ГЛЕРІС БЕЙ, Н. С., 3 жовтня. (К.П.) — Два майнери, Ернест Пейн і Рубен Вадмен, померли в тутешнім шпиталі наслідком серйозних ушкоджень в Лінген Гед, де їх вчора приспало було вугілля.

голдери схоче золота за свої бонди, то мусять брати їх до державної каси в Оттаві і поставити своє формальне домагання в цій справі.

МАСОВІ РОЗРУХИ БЕЗРОБІТНИХ ПО ЦІЛІЙ ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

ЛОНДОН, 1 жовтня. (А.П.) — В Глестов, Скотландія; Селфорд, Ленкашайр, Бристолі і Лондоні вибухли сьогодні великі демонстрації безробітних проти знижки допомоги безробітним, що опісля прийняли форму найбільших розривів в історії Великої Британії.

Число демонстрантів в Глестові Грін виносило понад 50,000 осіб. Сильні відділи кінної поліції під проводом суперінтендента Свіного вгналися кінми в середину многотисячної юрби, били пальками кого попало і тратували кінми. На чолі демонстрації стояв Джон МекГоверн, лівий лейборит і посол до британського парламенту. Він був арештований поліцією і обвинувачений за сформування неспокійної юрби. Поліційні влади відмовилися випустити його на волю на поруки.

Між поліцією і демонстрантами є велике число ранених. Число арештованих є дуже велике.

Відступаючи перед великим числом поліції, безробітні кидали на склепи, повбивали вікна і забірали все, що їм під руки попало. Безробітні кидали в поліцію сокирами, молотками, залізними барами, ніжками від крісел, фляшками і т. ін.

В Селфорді до розривів прийшло коло ситі голу, де муніципальний уряд дебатував над знижкою допомоги для безробітних в сумі \$300,000. Тисячі безробітних з червоними пра-

порами штурмували будинок і кричали: "Пам'ятайте 1914 р.!" Вони пробували силою вдертися до будинку, але поліція відперла. Після бійки з поліцією, що тривала понад пів години, арештовано велике число безробітних.

В Бристолі безробітні несли транспаренти з чисельними написами проти національного уряду. Написи звучали: "Ані одного цента знижки з допомоги", "Геть з національним урядом", "Ми піддержуємо наших товаришів матросів".

ЛОНДОН, 2 жовтня. — Сьогодні група лівих лейборитів з дистрикту Клайдсайд, Скотландія, атакувала в парламенті уряд за репресії під час розривів в Глестові. Ця група послів заговорила урядові опором.

Сер Арчбауд Сінклейр, секретар Скотландії, заперечував, що поліція вживала репресій проти безробітних власі розривів в Глестові, але Кирквуд і його товариші відмовилися прийняти це заперечення.

Кирквуд заявив, що він самий піде до Глестов та зігнорує закон. Він сказав: "Ви візьмете наше життя, або ми візьмемо ваше. Ви можете робити, що хочете. Чи ви думаєте, що ми позволимо вам бити наших людей?"

ГЛЕСГОВ, Скотландія, 2-го жовтня. — Сьогодні рано розрухи безробітних повторилися, коли поліція намагалася спинити велику юрбу, яка напала на склепи, понишила їх і забилі безробітних з червоними пра-

ТИСЯЧІ РОБІТНИКІВ СЛУХАЛИ ПРО РОЗСТРИЛИ В ЕСТЕВАНІ

ВІННІПЕГ, Ман., 5 жовтня. — В неділю вечером, 4 жовтня, понад 8 тисяч вінніпегських робітників і робітниць зійшлися на Маркет Сквер, щоби вислухати т-ка Ені Булер про положення майнерів в Естевані та про кроваву масакру на 29 вересня.

Т-ка Булер описала присутнім всі ті злиді, які естеванські майнери мусять пережити з своїми фаміліями. Вона була між тими майнерами, відчувала їх в хатах і на свої власні очі бачила їх положення.

Естеванські майнери мусяли вийти на страйк, вони не могли добувати вугілля по 25 центів від тона, не могли мешкати в компанійних хатах, які виглядають на великі скрині від п'яна, вони не мали навіть доброї води до п'яття. Коли майнери викопали собі керницю на компанійні землі, щоби мати чисту воду, то компанія наложила за це по \$35 кари на кожного.

Говорячи про кроваву масакру на 29 вересня т-ка Булер сказала, що майнери не дали одної найменшої причини. Вони хотіли відбутися м'яру до демонстрацію в Естевані і таким способом проголосити мітинг,

що мав відбутися в місті того дня вечером. Поліція почала стріляти до майнерів тоді, як вони пробували не допустити до арештування майнера М. Дея, коли його поліція стягла з трока. На Дея поліція мала око за те, що він був делегатом від естеванських майнерів на річну конвенцію Майн Воркерс Юніон оф Канада, що відбулася в Келгарі, Алта., кілька тижнів тому назад.

Т-ка Булер говорила поверх години про події в Естевані. Присутні робітники час від часу переривали її промову оплесками. Коли т-ка Булер говорила про те, як поліція стріляла в безборонних майнерів, велика громада робітників криками висказувала своє обурення проти тих, які є відповідальні за ганебні вбивства невинних майнерів, що за весь час страйку не знищили маєтку на одного цента.

Після мітингу, який закінчиво відспіванням "Інтернаціоналу", поліція хотіла арештувати т-ку Булер. З револьверами кинулася поліція на автомобіль, в яким на її думку мала іхати т-ка Булер, і арештувала іншу робітницю, думаючи, що це т-ка Булер.